

Raport¹ z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii za 2022 rok.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starym Polu realizowała swoje zadania w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi t. j. z dnia 23 stycznia 2023 r. (Dz.U. z 2023 r., poz. 165 ze zm.), ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii t. j. z dnia 24 stycznia 2023 r. (Dz.U. z 2023 r., poz. 172) oraz Uchwałę Rady Gminy w Starym Polu Nr XXXII/249/2022 z dnia 30 marca 2022 roku w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii.

Do podstawowych kierunków działań realizowanych przez Komisję w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w 2022 r. należało:

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem oraz doznających przemocy w rodzinie, założone cele to:

- 1) Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych oraz członków ich rodzin, jak również dla osób doznających przemocy w rodzinie, w celu zabezpieczenia pomocy terapeutycznej.

W 2022 roku punkt konsultacyjny zapewniał następujące form pomocy:

- Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyk i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.
- Zapewnienie pomocy specjalisty psychologa i specjalisty terapii uzależnień.
- Motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego.
- Gromadzenie i udostępnianie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji, które są włączone w systemową pomoc dla rodzin.
- Współdziałanie z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

W ramach pracy punktu od stycznia do grudnia 2022 r. odbyło się 72 indywidualnych spotkań. Z pomocy punktu konsultacyjnego skorzystało ogółem – 17 osób.

- 2) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:
 - kierowanie do biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu
 - prowadzenie rozmów interwencyjno - motywujących z osobami nadużywającymi alkoholu.

W 2022 roku na posiedzenia komisji wezwano 15 osób.

¹ Zgodnie z art. **Art. 4¹** ust 2b ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi „Wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza raport z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada radzie gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.”

3) Finansowanie badań psychiatryczno-psychologicznych w celu ustalenia uzależnienia od alkoholu (zgodnie z art. 24 i art. 25 ustawy) dla osób kierowanych do Komisji i ponoszenie kosztów sądowych za wpis wniosku o zobowiązanie do podjęcia leczenia oraz kosztów procesowych zgodnie z postanowieniami Sądu.

Oplacono badania psychiatryczno-psychologiczne w celu ustalenia uzależnienia od alkoholu dla 9 osób. Poniesione zostały koszty sądowe za wpis wniosku o zobowiązanie do podjęcia leczenia oraz koszty procesowe zgodnie z postanowieniami Sądu Rejonowego w Malborku za 6 osób.

4) Kontakt z Sądem i Prokuraturą w celu weryfikacji realizacji obowiązku leczenia przez osoby zobowiązane. W 2022 roku Komisja podjęła 4 interwencje w sprawie nierealizowania obowiązku leczenia. Wystosowano informacje w tej sprawie do Sądu Rodzinnego w Malborku.

5) Współpraca interdyscyplinarna.

Realizowano współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Posterunkiem Policji w Starym Polu oraz pedagogiem i psychologiem Szkoły Podstawowej w Starym Polu. Realizacja I-XII 2022 r. Udostępnianie informacji o możliwości podejmowania profesjonalnej terapii wraz z adresami placówek. Realizacja I-XII 2022 r.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie realizowano poprzez:

- 1) Udzielanie konsultacji i wsparcia ofiarom przemocy w punkcie konsultacyjnym.
- 2) Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym.
- 3) Prowadzenie pozaszkolnych zajęć socjoterapeutycznych w Szkole Podstawowej w Starym Polu dla uczniów z terenu Gminy Stare Pole.
- 4) Udostępnienie bezpłatnych porad prawnych oraz pomocy psychologiczno – terapeutycznej w ramach współpracy z placówkami udzielającymi tej formy pomocy dla rodzin z problemem alkoholowym, narkomanii, ofiar przemocy w rodzinie.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii; w szczególności dla dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

W ramach profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej z budżetu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zrealizowano następujące działania:

1. Finansowanie i organizacja pozaszkolnych zajęć socjoterapeutycznych dla 2 grup uczniów Szkoły Podstawowej w Starym Polu w okresie od I do VI 2022 r. odbyło się 34 godzin zajęć, z których skorzystało 21 dzieci, natomiast w okresie od września do grudnia 2022 r. odbyło się 26 godzin zajęć dla 16 dzieci.
2. Dofinansowanie spektaklu o charakterze profilaktycznym realizowanym przez Małe Formy Teatralne w czasie ferii zimowych organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Starym Polu w miesiącu II 2022 r.
3. Dofinansowanie rajdu rowerowego pn. „STOP uzależnieniom”, który został zorganizowany przez Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Starym Polu w miesiącu V 2022 r. Celem przedsięwzięcia było propagowanie zdrowego i aktywnego spędzania czasu wolnego. W rajdzie uczestniczyły dzieci i dorośli mieszkańcy gminy i okolic.
4. Realizacja warsztatów profilaktycznych przez Teatr KURTYNA dla 2 grup w klasach od IV do VIII i w klasach od 0 do III. Ogółem uczestników ok 430 uczniów i 21 nauczycieli. Termin realizacji VI 2022 r.

oraz organizacja 3 spektaklów profilaktycznych przez Teatr Kurtyna, w których udział wzięło 418 uczniów i 21 nauczycieli Szkoły Podstawowej w Starym Polu z klas od O do VIII. Realizacja w listopad 2022 r.

5. Dofinansowanie zajęć profilaktyczno-socjoterapeutycznych podczas wakacji, w formie półkolonii dla dzieci z terenu gminy Stare Pole pn., „Bajkowe wakacje - 2022”. Realizator przedsięwzięcia: Gminna Biblioteka Publiczna w Starym Polu. Z półkolonii skorzystało w pierwszym tygodniu 38 dzieci, a w drugim tygodniu 32 dzieci. Termin realizacji VI-VII 2022 r.
6. Dofinansowanie wypoczynku letniego w formie półkolonii zorganizowanego przez Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Starym Polu dla dzieci z terenu gminy. W ramach półkolonii letnich zrealizowany został program profilaktyczny. Liczba uczestników ok 30 dzieci. Termin realizacji VIII 2022 r.
7. Realizacja konkursu o charakterze profilaktycznym pn. „Dzieciaki biegają”. Tematyka konkursu dotyczyła uzależnień oraz wspierania i budowania relacji w rodzinie. Program skierowany był do rodzin z dziećmi w wieku od 1 r.ż. do 10 r.ż. Działania profilaktyczne zorganizowane zostały przez Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Starym Polu w miesiącu IX 2022 r.
8. Realizacja koncertu profilaktycznego pn. „Droga donikąd”. Program koncertu skupiał się na tematyce uzależnień od alkoholu, narkotyków, papierosów, dopalaczy jak i gier hazardowych. W koncercie wzięło udział 126 uczniów z klas od VI do VIII i 7 nauczycieli Szkoły Podstawowej w Starym Polu. Termin realizacji: XI 2022 r.
9. Udział w projekcie ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych, na zlecenie Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. W ramach projektu gmina otrzymała nieodpłatnie materiały edukacyjne dla mieszkańców gminy z tematu przemocy w rodzinie.
10. Dofinansowanie działań profilaktycznych zorganizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Starym Polu pn. „Mikołaj nie bierze – Mikołaj rozdaje”. Celem kampanii było przeprowadzenie działań z zakresu profilaktyki uzależnień uświadamiających społeczeństwu niebezpieczeństwa wynikające z nałogów. Zarażanie pozytywną energią. Działania skierowane były do wszystkich dzieci z terenu gminy Stare Pole w wieku od 6 do 15 roku życia. Kampania została przeprowadzona we wszystkich sołectwach gminy. Termin realizacji XII 2022 r.
11. Dofinansowanie działań profilaktycznych zorganizowanych przez sołectwo Ząbrowo dla dzieci terenu sołectwa w okresie XII 2022 r.
12. Zlecono przygotowanie „Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych” – termin realizacji XII 2022 r. Raport przedstawia wyniki badań ankietowych wśród mieszkańców gminy obejmujących podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy-narkotyków oraz uzależnieniami behawioralnymi, a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk.

Ponadto w okresie od stycznia do grudnia 2022 r. w ramach profilaktycznej działalności informacyjno - edukacyjnej rozprowadzano materiały informacyjne w formie ulotek, plakatów i gadżetów, zamieszczano informacje o charakterze profilaktycznym w biuletynie gminnym, kontynuowano współpracę w tym zakresie z asystentem rodziny i pracownikami socjalnymi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, pedagogiem i psychologiem Szkoły Podstawowej w Starym Polu, dzielnicowym Posterunku Policji w Starym Polu, Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu, Gminną Biblioteką, sołectwami i Ochotniczą Strażą Pożarną w Starym Polu. Strażacy ochotnicy prowadzili działania informacyjno - edukacyjne m.in. podczas XXVII jesiennych targów ogrodniczych w PODR poprzez udostępnianie materiałów w formie ulotek i broszur z zakresu

profilaktyki uzależnień. Należy dodać, że wymienione instytucje bardzo chętnie angażują się w realizację różnego rodzaju działań profilaktycznych. Dzięki ich udziałowi podejmowane są tak liczne przedsięwzięcia, które trafiają do każdej grupy społecznej.

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspólnie z Posterunkiem Policji podejmują również działania w zakresie zapobiegania patologiom społecznym związanym z nadużywaniem alkoholu poprzez cykliczne wizyty w środowiskach zagrożonych problemem alkoholowym, narkomanią i przemocą domową. W 2022 roku monitorowanych było 16 środowisk. Podczas wizyt udostępniano informacje o możliwościach korzystania z bezpłatnej, profesjonalnej pomocy psychologiczno- terapeutycznej.

IV. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy w Starym Polu Nr XX/161/2020 z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Stare Pole obowiązują w tym zakresie następujące limity:
 - maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo - 24
 - maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 20
 - maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu - 15
 - przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - 40 i przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 19.
2. Prowadzono rozmowy profilaktyczne zachęcające do podjęcia leczenia odwykowego z 25 osobami podczas posiedzeń Komisji, jak również podczas wizyt członków komisji w środowisku. Realizacja I-XII 2022 r.
3. Wydano 9 postanowień w sprawie zaopiniowania wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Realizacja I-XII 2022 r.
4. Kontynuowano współpracę z poradniami terapii uzależnień od alkoholu z poza terenu gminy tj. Centrum Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Malborku, Centrum Psychiatrii – Poradnia Leczenia Uzależnienia od Alkoholu w Malborku, Ośrodek Terapii Uzależnień SZANSA w Elblągu.
5. Dokonano zakupu materiałów biurowych oraz gadżetów profilaktycznych niezbędnych do realizacji zadań Komisji : ulotki, plakaty, broszury, pakiet gadżetów, alkoogole zestaw potrójny. Realizacja XII 2022 r.

V. Realizacja planu wydatków

Ogółem na realizację przedstawionych powyżej zadań z zakresu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii w 2022 roku wydatkowano kwotę **78 429,14 zł** kwota ta pochodzi z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, z tego:

- na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii – **5 769,00 zł**

- na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi – **72 660,14 zł.**

VI. Podsumowanie

Podjęmowane działania wpłynęły na realizację założeń wynikających z Programu, tj.:

1. Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk, będących skutkiem nadużywania i uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz przemocy w rodzinie na terenie Gminy Stare Pole.
2. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i narkotyków.
3. Zwiększenie zasobów i zdolności niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi problemami.
4. Edukację publiczną w zakresie informowania o konsekwencjach nałogów.
5. Promowanie zdrowego stylu życia i alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież.

W związku z realizacją założeń Programu zaobserwowano następujące zmiany:

1. Zwiększyła się ilość osób podejmujących działania prawne i społeczne ograniczające przemoc i nadużywanie alkoholu.
2. Zmniejszenie liczby zachowań ryzykownych i dysfunkcyjnych na terenie gminy.
3. Wzmocnienie naturalnych potrzeb zdrowego stylu życia.
4. Zwiększenie liczby osób uczestniczących w lokalnych imprezach o charakterze profilaktycznym.
5. Większe zaangażowanie instytucji i innych organów, m.in. sołectw w organizację działań profilaktycznych.

Wnioski :

Dalsze podejmowanie działań profilaktycznych w ramach współpracy interdyscyplinarnej oraz zabezpieczenie pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, współuzależnionych, a w szczególności dzieci i młodzieży.

Stare Pole, dnia 21.02.2023 r.

Sporządziła:

Gabriela Żurawska

Przewodnicząca Gminnej Komisji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych